

PROGRAM : LL.B.
B.A. (REGTE)
B.COM. (REGTE)

MODULE : **INTERNASIONALE PUBLIEKREG**

KODE : **ITR0011**

DATUM : WINTER EKSAMEN
14 JUNIE 2014

DUUR : 120 MINUTE

TOTALE PUNTE : 60

EKSAMINATOR : DR M ROUX

MODERATOR : PROF M SWART

GETAL BLADSYE : 4 BLADSYE

INSTRUKSIES : GEE AANDAG AAN DIE PUNTETOEKENNING VAN
ELKE VRAAG EN BEPLAN U ANTWOORD
DIENOOREENKOMSTIG.
: BEANTWOORD AL DIE VRAE. LEES ALLE VRAE
SORGVULDIG DEUR EN BEANTWOORD
OMVATTEND.
: VERWYS NA ENIGE TERSAAKLIKE GESAG.
: HANDIG ASSEBLIEF U VRAESTEL SAAM MET U
ANTWOORDSTEL(LE) IN.

VRAAG 1

Beantwoord die volgende vrae:

- 1.1. Spreek u opinie uit hetsy die tradisionele kriteria vir staatskap ingevolge die Montevideo Konvensie van 1933 steeds nagevolg word vir doeleindes van kollektiewe erkenning van 'n staat deur die Verenigde Nasies. (3)
- 1.2. Onderskei tussen die volgende:
 - 1.2.1. aktiewe nasionaliteit en passiewe persoonlikheid; (2)
 - 1.2.2. subjektiewe- en objektiewe territorialiteit; (2)
 - 1.2.3. *acta iure imperii* en *acta iure gestionis*; en (2)
 - 1.2.4. direkte- en indirekte staatsaanspreeklikheid. (2)
- 1.3. Wat is die gevolge van 'n ernstige skending deur 'n staat van 'n verpligting wat ontstaan uit 'n gebiedende norm van algemene internasionale reg ingevolge Artikel 41 van die Internasionale Regskommissie se *Articles on the Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts*? (3)
- 1.4. Skryf 'n aantekening hetsy 'n reg op diplomatieke beskerming erken word in internasionale reg. Verwys na relevante Suid-Afrikaanse beslissings om u antwoord te staaf. (6)

[20]

VRAAG 2

Konflik het in Desember 2012 in die Sentraal Afrika Republiek ("SAR") uitgebreek nadat 'n rebellegroep, bekend as die Seleka, President Francois Bozizé daarvan beskuldig het dat hy versuim om ingevolge vredesooreenkomste op te tree wat deur sy regering onderteken is in 2007 en 2011. Die Seleka het verskeie stede in die SAR oorgeneem, insluitende die hoofstad Bangui in Maart 2013. Bozizé het hierna uit die land gevlug en uitgetree as president. Die Seleka se rebelle-leier, Michel Djotodia, het Bozizé vervang en is erken as die tussentydse regeringshoof. Djotodia het egter in Januarie 2014 bedank as president, en is op sy beurt deur Catherine Samba-Panza vervang.

Die gevolge van hierdie politieke onstabiliteit is dat ongeveer 200 000 mense ontwortel is, en ontelbare insidente van menseregtevergrepe is gerapporteer, insluitende die gebruik van kindersoldate, verkragting, marteling, moord, en gedwonge verdwynings. Die kern van die onrus is die konflik tussen die Seleka, wat bestaan uit die Moslem minderheid, en die Anti-Balaka, wat uit Christene bestaan, wat die meerderheid bevolking van die SAR is. Die Anti-Balaka beskuldig die Seleka van plundering, verkragting en moord sonder selfbeheersing nadat hul leier, Michel Djotodia, aan bewind gekom het in Maart 2013. Daar word egter wyd verslag gelewer dat die Moslem minderheid bevolking in die SAR die slagoffers is van

3/...

ernstige aanvalle deur die Anti-Balaka. Die onrus in die SAR word toenemend geweldig, en dade van volksmoord en misdade teen die mensdom teen die Moslem minderheid is gerapporteer.

Die lot van die slagoffers raak al meer desperaat, en President Catherine Samba-Panza het 'n roerende oproep op state in die internasionale gemeenskap gemaak om bystand te verleen om die bloedstorting stop te sit. U word gevra om 'n verslag te skryf waarin u state in die internasionale gemeenskap adviseer op die volgende:

2.1. afdwingingsmaatreëls wat **nie** die gebruik van geweld insluit nie; en (4)

2.2. afdwingingsmaatreëls wat **wel** die gebruik van geweld sal insluit. (8)

U moet in beide gevalle na toepaslike gesag verwys om u advies te staaf.

[12]

VRAAG 3

Identifiseer in elk van die volgende gevalle of die persoon of entiteit hieronder geregtig sal wees op immuniteit. Verskaf redes vir u antwoord. Indien u nie u antwoord staaf nie sal u **nie** punte kry **nie**.

3.1. Die Sekretaris-Generaal van die Verenigde Nasies, Ban Ki-moon, is op 'n amptelike besoek in Suid-Afrika. Hy word gearresteer op 'n klag van dronk en wanordelike gedrag. (2)

3.2. President Jacob Zuma is in Kuba om die presidensiële inhuldiging by te woon. Die konvooi waarin hy reis veroorsaak 'n motorongeluk waarin drie mense sterf en getalle mense ernstig beseer. Die families van die oorledenes wil President Zuma persoonlik aanspreeklik hou vir skade. (2)

3.3. Julian Assange, die stigter van die fluitjieblaser-webtuiste "WikiLeaks", is in 2010 deur Swede van seksuele misdade beskuldig, en het sy uitlewering deur die Verenigde Koninkryk versoek. Hy is egter politieke asiel verleen deur Ecuador en het toevlug geneem in Ecuador se Ambassade in London, waar hy steeds woonagtig is. (2)

3.4. Die konsulêre agent van Rwanda word in Suid-Afrika gearresteer op aanklag van moord. (2)

3.5. 'n Franse hof reik 'n lasbrief vir die arrestasie van President Robert Mugabe uit vir misdade teen die mensdom. (2)

[10]

VRAAG 4

‘n Beleid van volksmoord word sedert 2001 deur die Regering van die Sudan gevolg teen die Fur, Massalit, Zaghawa en ander inheemse Afrika-groepe in Darfur. Die gewapende magte van die Sudanese Regering is die hoofdaders van die volksmoord, maar die Janjaweed (“devil on horseback”), ‘n militêre groep, neem ook deel aan die bloedvergieting. Daar bestaan sterk bewysmateriaal dat die Janjaweed onder die beheer van die Sudanese Regering optree.

Artikel 8 van die International Law Commission’s Articles on the Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts (2001) (hierna “ILC Articles on State Responsibility”) bepaal soos volg:

“The conduct of a person or group of persons shall be considered an act of a State under international law if the person or group of persons is in fact acting on the instructions of, or under the direction or control of that State in carrying out the conduct.”

Verduidelik, aan die hand van Artikel 8 van die ILC Articles on State Responsibility sowel as regsbeslissings, watter graad van beheer vereis word om die handeling van die Janjaweed toe te reken aan die Regering van die Sudan. (8)

[8]**VRAAG 5**

Professor David Bilchitz het vier probleme geïdentifiseer wat veroorsaak word deur multinasionale maatskappy (“MNM”) in hul impak op internasionale menseregte. Bespreek die vier probleme en spreek u mening uit hetsy huidige internasionale inisiatiewe op die ontwikkeling van bindende verpligtinge op MNM ‘n bydrae lewer tot die oplossing van hierdie probleme. Verwys na relevante gesag om u antwoord te staaf. (10)

[10]

TOTAAL:**[60]**
